

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş–Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Történelem és Filozófia
1.3 Intézet	Magyar Filozófiai Intézet
1.4 Szakterület	Filozófia
1.5 Képzési szint	Alapképzés
1.6 Szak / Képesítés	Filozófia

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	A kommunikáció filozófiái						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dr. Veress Károly egyetemi tanár						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Dr. Veress Károly egyetemi tanár						
2.4 Tanulmányi év	3	2.5 Félév	6	2.6. Értékelés módja	Koll.	2.7 Tantárgy típusa	Szaktárgy

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	48	melyből: 3.5 előadás	24	3.6 szeminárium/labor	24
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					24
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					12
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					24
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					8
Vizsgák					4
Más tevékenységek:					-
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	72				
3.8 A félév össz-óraszama	120				
3.9 Kreditszám	5				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	•
4.2 Kompetenciabeli	•

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none"> Az előadások 70%-án (azaz minimum 8 előadáson) kötelező a hallgatói részvétel. A hallgatók a tárgyhoz tartozó kérdésekkel és hozzászólásokkal kapcsolódhatnak be.
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none"> A szemináriumi részvétel, a kialakított munkarend és a megbeszéltek feladatok teljesítése kötelező. Az elmaradt szemináriumok pótlása egyéni pótlási terv alapján történik a vizsgaidőszak kezdetéig.

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • C5.1. A kifejezési és kommunikációs technikák, valamint a szövegalkotási eljárások beazonosítása és felhasználása. • C6.2. Más kultúrák, személyek értékeinek, véleményeinek, szükségleteinek, érzelmeinek beazonosítása, megértése és tisztelete. • C6.3. Emberközi és interkulturális problémák megoldásához szükséges eljárások alkalmazása (válsághelyzetek beazonosítása, konfliktuskezelés, filozófiai szaktanácsadás).
Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • A kommunikációs és a filozófiai problémák közötti kapcsolatteremtés képességének formálása. • Kommunikációkutatási kompetenciák, -elemzési és -értelmezési készségek fejlesztése. • Szóbeli és írásbeli kommunikációs készség fejlesztése a kommunikációfilozófiai terminológia specifikus használatával.

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> • a kommunikáció kérdéskörének a filozófiai horizontban való tárgyalása; a kommunikációs jelenségek alkalmazott filozófiai vizsgálata.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> • intellektuális, kognitív és gyakorlati képességek kialakítása a filozófiai megközelítésmód, problémahorizont és terminológia alkalmazására a kommunikációs jelenségek vizsgálatában az emberi lét, a megismerés, az életgyakorlat, a kulturális sajátosságok összefüggéseiben; • a kommunikációfilozófia elméleti, metodológiai, gyakorlati lehetőségfeltételeinek vizsgálata.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
A kommunikációfilozófia lehetőségei	előadás, problematizálás	
A kommunikáció lételeméleti alapjai	előadás, problematizálás	
A kommunikáció episztemológiai kérdései	előadás, problematizálás	
Szemiózis és kommunikáció	előadás, problematizálás	
Interakció és kommunikáció	előadás, problematizálás	
A kommunikáció fenomenológiai megközelítésben	előadás, problematizálás	
A kommunikáció hermeneutikai horizontban	előadás, problematizálás	
A kommunikáció tér- és időszerkezete	előadás, problematizálás	
A kommunikáció nyelvi és képi közege	előadás, problematizálás	
A kommunikatív cselekvés	előadás, problematizálás	
Az új média és az Internet filozófiája	előadás, problematizálás	
A kommunikáció kultúrája	előadás, problematizálás	

Könyvészet:

Austin, J. L.: *Tetten ért szavak*. Akadémiai, Bp. 1990.

Bacsó Béla (szerk.): *Kép, fenomén, valóság*. Kijárat, Kiadó, Budapest, 1997.

Bahtyin, M. M.: *A beszéd és a valóság*. Gondolat, Bp. 1986.

Barthes, Roland: *A szöveg öröme*. Osiris. Budapest, 1999.

Codoban, Aurel: *Imperiul comunicării. Corp, imagine și relaționare*. Ed. Design, Cluj, 2011.

Fehér M. István: *Hermeneutikai tanulmányok I*. L'Harmattan 2001.

Guellouz, Suzanne: *Le dialogue*. Presses Universitaires de France. Paris, 1992.

Foucault, Michel: *Nyelv a végtelenhez*. Latin Betűk, Debrecen, 2000.

Geertz, Clifford: *Az értelmezés hatalma*. Osiris, 2001.

Gerbner, George: *A média rejtett üzenete*. Osiris, 2002.

Griffin, Em: *Bevezetés a kommunikációelméletbe*. Harmat Kiadó, Budapest, 2001.

Neumer Katalin (szerk.): *Kép, beszéd, írás*. Gondolat, Budapest, 2003.

<p>Nyíri Kristóf (szerk.): <i>A 21. századi kommunikáció új útjai</i>. MTA Filozófiai Kutatóintézete. 2001. Pintér Róbert (szerk.): <i>Az információs társadalom</i>. Gondolat–Új Mandátum, Budapest, 2007. Ricoeur, Paul: <i>Válogatott irodalomelméleti tanulmányok</i>. Osiris, 1999. 9–33, 373–412. Rosengren, Karl Erik: <i>Kommunikáció</i>. Typotex, Budapest, 2004. Roventă-Frumușani, Daniela: <i>Analiza discursului</i>. Ipoteze și ipostaze. Tritonic, București, 2005. Searle John R.: <i>Elme, nyelv és társadalom</i>. Vince K. Bp. 2000. Vattimo, Gianni: <i>Éthique de l'interprétation</i>. Éditions La Découverte, Paris, 1991. Veress Károly: <i>Az értelem értelméről</i>. Mentor K., Marosvásárhely, 2003. Veress Károly: <i>A megértés csodájáról</i>. Mentor K., Marosvásárhely, 2006. Veress Károly: <i>A nyelv teremtő erejéről</i>. Erdélyi Múzeum-Egyesület – Egyetemi Műhely Kiadó, Kolozsvár, 2015. Veress Károly: <i>A kommunikáció közegében</i>. Egyetemi Műhely Kiadó, Bolyai Társaság – Kolozsvár, 2017. Wunenburger, J-J.: <i>Filosofia imaginilor</i>. Polirom, Iași, 2004.</p>		
8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
Watzlawick: A kommunikáció két axiómája. In Horányi Özséb (szerk.): <i>A kommunikáció I. A kommunikatív jelenség</i> .	szövegolvasás, vita	A hallgatók megkapják a megbeszélésre kijelölt szövegek fénymásolatát.
Hamp Gábor: A (társadalmi) kommunikáció filozófiai aspektusairól. In Béres István - Horányi Özséb (szerk.): <i>A társadalmi kommunikáció</i> . 278–298.	referátum, vita	
Martin Heidegger: A nyelv. In <i>A dolog és A nyelv</i> . 54–110.	referátum, vita	
Habermas, Jürgen: Előkészítő megjegyzések a kommunikatív kompetencia elméletéhez. In <i>A kommunikatív etika</i> . 58–79.	referátum, vita	
Reboul, Anne - Moeschler, Jacques: A nyelv szószerinti és nem szószerinti használata. In <i>A társalgás cselei</i> . 162–180.	referátum, vita	
Hans-Georg Gadamer: Szöveg és interpretáció. In <i>Szöveg és interpretáció</i> . 17–42.	referátum, vita	
Gottfried Boehm: A kép hermeneutikájához. <i>Athenaeum</i> 1993/I/4. 87–111.	referátum, vita	
Erwin P. Bettinghaus: A meggyőző kommunikáció. In Horányi Özséb (szerk.): <i>A kommunikáció I. A kommunikatív jelenség</i> . 236–255.	referátum, vita	
Ropolyi: <i>Az Internet természete</i> . 187–221, 351–354.	referátum, vita	
Szemináriumi dolgozatok bemutatása és megbeszélése	dolgozatok megbeszélése, vita	
Szemináriumi dolgozatok bemutatása és megbeszélése	dolgozatok megbeszélése, vita	
Szemináriumi dolgozatok bemutatása és megbeszélése	dolgozatok megbeszélése, vita	
<p>Könyvészet: Boehm, Gottfried: <i>A kép hermeneutikájához</i>. Athenaeum 1993/I/4. 87–111. Gadamer, Hans-Georg: <i>Szöveg és interpretáció</i>. In <i>Szöveg és interpretáció</i>. Bacsó Béla (szerk.). Cserépfalvi. é.n. 17–42. Hamp Gábor: <i>A (társadalmi) kommunikáció filozófiai aspektusairól</i>. In Béres István - Horányi Özséb (szerk.): <i>A társadalmi kommunikáció</i>. Osiris, Budapest, 1999. 278–298. Habermas, Jürgen: <i>A kommunikatív etika</i>. Új Mandátum Könyvkiadó, Bp. 1991. Heidegger, Martin: <i>A nyelv</i>. In <i>A dolog és A nyelv</i>. Sárvár, 1998. 54–110. Horányi Özséb (szerk.): <i>A kommunikáció I. A kommunikatív jelenség</i>. General Press Kiadó, 2003.</p>		

Reboul, Anne - Moeschler, Jacques: *A társalgás cselei. Bevezetés a pragmatikába.* Osiris, Budapest, 2006.

Ropolyi László: *Az Internet természete.* Typotex, Budapest, 2006.

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- A kommunikációs jelenségekkel és tapasztalatokkal kapcsolatos alkalmazott filozófiai vizsgálódáshoz, ezek problematizálásához, illetve a velük kapcsolatos gyakorlati eljárásokhoz szükséges jártasságok kialakítása és birtoklása a kommunikációkutatás, a kommunikációs tapasztalatok és gyakorlat területén.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Az előadáson átadott kommunikációfilozófiai ismeretanyag elsajátítása, ennek megfelelő alkalmazása és használata; az előadottak tartalmával kapcsolatos kérdések megfogalmazása.	Folyamatos ellenőrzés a félév során; félév végi kollokvium.	40%
	A kommunikációra vonatkoztatott filozófiai nézőpont, beállítódás, fogalomkészlet, nyelvezet kellő elsajátítása és alkalmazása.	Folyamatos ellenőrzés a félév során; félév végi kollokvium.	20%
10.5 Szeminárium / Labor	A tanulmányozott szövegek tartalmi ismerete.	Félév végi kollokvium.	10%
	Vitákban való aktív részvétel.	Folyamatos ellenőrzés a félév során.	10%
	Szakedolgozat elkészítésének és bemutatásának módszeressége.	A szakedolgozat és a bemutatás kiértékelése.	20%
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
<ul style="list-style-type: none"> Az előadásokon 70%-os, a szemináriumokon 100%-os részvétel. Legalább egy szemináriumi szöveg bemutatása; szakedolgozat elkészítése. A szövegek tartalmi megvitatásában, a szakedolgozatok értékelésében való aktív részvétel.			

Kitöltés dátuma

2020. március 23.

Előadás felelőse

Veress Károly

Szeminárium felelőse

Veress Károly

Az intézeti jóváhagyás dátuma

2020. március 30.

Intézetigazgató

Demeter Márton Attila